

Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2021
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

Διοργανικός φάκελος:
2018/0217(COD)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9634/18 + COR1 + ADD1

Θέμα: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013
- Προετοιμασία της συζήτησης στο Συμβούλιο

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 1η Ιουνίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ). Η δέσμη μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει πρόταση νέου κανονισμού για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της ΚΓΠ (εφεξής: οριζόντιος κανονισμός). Λαμβάνοντας υπόψη τη θετική εμπειρία από τη λειτουργία του ισχύοντος οριζόντιου κανονισμού 1306/2013, η πρόταση θα διατηρούσε ουσιαστικά τα στοιχεία που λειτουργούν ικανοποιητικά, όπως τους φορείς διακυβέρνησης στα κράτη μέλη. Ωστόσο, ο κανονισμός πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με το προτεινόμενο νέο μοντέλο υλοποίησης (NDM) και τη στροφή της πολιτικής προς τις «επιδόσεις», στόχους τους οποίους υποστηρίζει το Συμβούλιο.

2. Στις 21 Οκτωβρίου 2020 το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας συμφώνησε σε γενική προσέγγιση επί της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του οριζόντιου κανονισμού¹. Στις 23 Οκτωβρίου 2020 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ολοκλήρωσε την ψηφοφορία επί της διαπραγματευτικής του θέσης. Έχοντας λάβει τις εντολές, τα θεσμικά όργανα ξεκίνησαν τη διαδικασία άτυπων διαπραγματεύσεων.
3. Στις 10 Νοεμβρίου 2020 πραγματοποιήθηκε ένας πρώτος τριμερής διάλογος και για τις τρεις προτάσεις μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και έκτοτε, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις ειδικοί τριμερείς διάλογοι σχετικά με τον οριζόντιο κανονισμό στις 4 και 18 Δεκεμβρίου 2020 και στις 29 Ιανουαρίου και στις 2 Μαρτίου 2021. Ένας πέμπτος τριμερής διάλογος έχει προγραμματιστεί να διεξαχθεί στις 25 Μαρτίου.
4. Οι διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βασίζονται σε 8 ενότητες αλληλένδετων άρθρων που αφορούν τα ακόλουθα θέματα: 1) Φορείς διακυβέρνησης, 2) Οικονομική διαχείριση, 3) Πλαίσιο επιδόσεων και νέο μοντέλο υλοποίησης, 4) Έλεγχοι της Επιτροπής, συστήματα ελέγχου και κυρώσεις, 5) Διαφάνεια και λογιστικός έλεγχος, 6) Γεωργικό αποθεματικό, 7) Προϋποθέσεις, και 8) Άλλα.

II. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

5. Σε γενικές γραμμές έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος στις τριμερείς συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή. Συγκεκριμένα, επιτεύχθηκαν προσωρινές συμφωνίες για τις ακόλουθες ενότητες:
- Επιτεύχθηκε ευρεία συμφωνία σχετικά με την ενότητα φορείς διακυβέρνησης. Δεδομένου ότι οι φορείς διακυβέρνησης στα κράτη μέλη έχουν αποδειχθεί ότι λειτουργούν ικανοποιητικά, σε γενικές γραμμές τα θεσμικά όργανα συμμαρρίζονται τον στόχο να διατηρηθεί το status quo σε αυτή την ενότητα και να προβλεφθεί η συνέχιση των ισχυουσών ρυθμίσεων. Ωστόσο, για νομικίστικους λόγους, το ΕΚ επέμεινε τα σχετικά άρθρα να μπουν σε μια νέα σειρά, με τον κάθε φορέα να εξετάζεται σε χωριστό άρθρο.

¹ Βλ. έγgr. 12151/20.

- Όσον αφορά την ενότητα για την οικονομική διαχείριση, υπάρχει συμφωνία επί της αρχής σχετικά με το κατώτατο όριο των 2 000 EUR για τη δημοσιονομική πειθαρχία. Ωστόσο, το γενικό πεδίο εφαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας θα πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω καθώς το ΕΚ ζητεί εξαίρεση από τη δημοσιονομική πειθαρχία για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, την οποία δεν μπορεί να υποστηρίξει το Συμβούλιο. Το Κοινοβούλιο συμφώνησε με τη θέση του Συμβουλίου σχετικά με την πληρωμή προκαταβολών καθώς αυτή παρέχει ευελιξία. Όσον αφορά τις σχετικές με το ΠΔΠ τροπολογίες που πρότεινε το ΕΚ, για τα ποσοστά προχρηματοδότησης και τους κανόνες αυτόματης αποδέσμευσης, το Συμβούλιο δεν είναι έτοιμο να ανοίξει εκ νέου τη συζήτηση επί των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το ΠΔΠ του Ιουλίου 2020, αν και το ΕΚ είναι της άποψης ότι ειδικές τομεακές διατάξεις δεν αποτελούν μέρος της δέσμης μέτρων του ΠΔΠ.
- Όσον αφορά την ενότητα για τη διαφάνεια και τον λογιστικό έλεγχο, επιτεύχθηκε συμφωνία επί των προτάσεων του Συμβουλίου για την τεχνική ευθυγράμμιση των διατάξεων περί διαφάνειας του οριζόντιου κανονισμού με τον κανονισμό για τα στρατηγικά σχέδια και τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων. Με στόχο την εξασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας, το Κοινοβούλιο επιθυμεί να προβλεφθεί στον κανονισμό η δυνατότητα ταυτοποίησης των δικαιούχων και των ομάδων/εκμεταλλεύσεων στις οποίες ανήκουν, κατά περίπτωση. Το Συμβούλιο κατανοεί την πολιτική σημασία του αιτήματος αυτού αλλά τόνισε ότι το αίτημα του ΕΚ δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε υψηλό διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη. Στο σημείο αυτό απαιτείται περαιτέρω συζήτηση, σε σχέση και με την πρόταση της Επιτροπής επί του άρθρου 57 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ (που αποτελεί μέρος της ενότητας για τους ελέγχους της Επιτροπής, τα συστήματα ελέγχου και τις κυρώσεις).
- Στην ενότητα προϋποθέσεις, η πρόκληση συνίσταται στο να υποστηρίξει το ΕΚ την προσέγγιση του Συμβουλίου επί των άρθρων 84 έως 87 του οριζόντιου κανονισμού. Οι τροπολογίες του Συμβουλίου αποσκοπούν στο να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της προσπάθειας ελέγχου μέσω προϋποθέσεων και της ανάγκης για απλούστευση και μειωμένο διοικητικό φόρτο. Πρωτίστως, και σύμφωνα με το νέο μοντέλο υλοποίησης, η προσπάθεια ελέγχου μέσω προϋποθέσεων θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών. Το Κοινοβούλιο δείχνει διάθεση να αποδεχθεί ενδεχομένως την προσέγγιση του Συμβουλίου, με αντάλλαγμα ορισμένες παραχωρήσεις από το Συμβούλιο όσον αφορά το δείγμα ελέγχου, το ποσό για το οποίο δεν θα επιβάλλεται καμία κύρωση, τον εκούσιο χαρακτήρα της μη συμμόρφωσης, και το ποσοστό/-ά που θα πρέπει να εφαρμοστεί/-ούν στις μειώσεις.

- Επί του παρόντος διεξάγονται περαιτέρω προπαρασκευαστικές εργασίες σε επίπεδο τεχνικών εμπειρογνομώνων, στην ενότητα για τους ελέγχους της Επιτροπής, τα συστήματα ελέγχου και τις κυρώσεις, οι οποίες αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη απτών αποτελεσμάτων κατά τον 5ο τριμερή διάλογο στις 25 Μαρτίου. Η ενότητα για το πλαίσιο επιδόσεων και το νέο μοντέλο υλοποίησης εξετάστηκε σε κάποιο βαθμό, αλλά σε γενικό επίπεδο, σε καθέναν από τους τρεις τελευταίους τριμερείς διαλόγους. Ωστόσο, αναμένεται ότι αυτή η ενότητα θα βρεθεί στο επίκεντρο συγκεκριμένων συζητήσεων στους τριμερείς διαλόγους της 25ης Μαρτίου σχετικά με τον οριζόντιο κανονισμό και της 26ης Μαρτίου σχετικά και με τις τρεις προτάσεις μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Η ενότητα για το γεωργικό αποθεματικό θα συζητηθεί τις προσεχείς εβδομάδες.
- Ορισμένα στοιχεία της ενότητας για τις επιδόσεις και το νέο μοντέλο υλοποίησης έχουν ήδη εξεταστεί κατά τις διαπραγματεύσεις και κατέδειξαν ότι υπάρχουν έντονες διαφορές μεταξύ του ΕΚ και του Συμβουλίου. Το Κοινοβούλιο πιστεύει ότι το προτεινόμενο σύστημα με βάση τις επιδόσεις δεν μπορεί να παράσχει την απαραίτητη διασφάλιση για τις δαπάνες της ΚΓΠ και δεν διαθέτει κοινό χαρακτήρα όσον αφορά την εφαρμογή της ΚΓΠ στα κράτη μέλη. Συνεπώς, το ΕΚ τάσσεται υπέρ της επαναφοράς του ισχύοντος συστήματος που βασίζεται στη συμμόρφωση: η επιλεξιμότητα των δαπανών για επιστροφή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για τους τελικούς δικαιούχους που καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ. Σε διάφορες περιπτώσεις το Συμβούλιο εξέφρασε την άποψη ότι δεν μπορεί να δεχθεί ένα *σύστημα 2 επιπέδων* όπου οι επιδόσεις θα προστίθενται στο τρέχον σύστημα που βασίζεται στη συμμόρφωση, καθώς αυτό θα αύξανε τον διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη σε απαράδεκτο βαθμό. Το Συμβούλιο υποστηρίζει το σύστημα βάσει επιδόσεων και το νέο μοντέλο υλοποίησης, παρότι προτείνουμε ορισμένες τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής για λόγους απλούστευσης και αποφυγής του διοικητικού φόρτου.

Η πρόκληση στις διαπραγματεύσεις θα είναι η επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ των αιτημάτων του ΕΚ για ενισχυμένη διασφάλιση και κοινό χαρακτήρα της ΚΓΠ και της επιθυμίας του Συμβουλίου για ένα απλοποιημένο και λιγότερο γραφειοκρατικό νέο μοντέλο υλοποίησης για την ΚΓΠ. Η Προεδρία διατύπωσε μια σειρά προτάσεων, που προϋποθέτουν περαιτέρω επεξεργασία των άρθρων 8, 11, 39, 40, 47, 57, 57α προκειμένου να ικανοποιηθούν σε κάποιο βαθμό τα αιτήματα του Κοινοβουλίου, ενώ σε αντάλλαγμα δεν θα γίνουν αλλαγές στην πρόταση επί του άρθρου 35 σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα κράτη μέλη, δηλαδή οι *βασικές απαιτήσεις της Ένωσης* δεν θα περιλαμβάνουν την επιλεξιμότητα σε επίπεδο δικαιούχου.

III. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

6. Η γενική προσέγγιση του Συμβουλίου σχετικά με τον οριζόντιο κανονισμό βασίζεται στις ακόλουθες αρχές: πρώτον, ο ισχύων οριζόντιος κανονισμός λειτουργεί ικανοποιητικά και έχει αποδειχθεί ότι αποτελεί σταθερή βάση για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της ΚΓΠ. Με άλλα λόγια, δεν χρειάζεται να αλλάξει κάτι που ήδη λειτουργεί ικανοποιητικά. Δεύτερον, το Συμβούλιο υποστηρίζει την αλλαγή υποδείγματος προς την κατεύθυνση των επιδόσεων μέσω ενός νέου μοντέλου υλοποίησης. Ωστόσο, προκειμένου να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος τόσο για τους γεωργούς όσο και για τις διοικήσεις, και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες στο μέτρο του δυνατού, το Συμβούλιο προτείνει ορισμένες τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής. Τρίτον, το Συμβούλιο αντιτίθεται σε ένα *σύστημα 2 επιπέδων*, καθώς αυτό θα αύξανε τον διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη σε απαράδεκτο βαθμό και θα αντέβαινε στον στόχο της απλούστευσης της ΚΓΠ.
7. Η Προεδρία προτίθεται να συνεχίσει να υπερασπίζεται τις ανωτέρω αρχές στη συνέχεια των διαπραγματεύσεων επί του οριζόντιου κανονισμού σχετικά με τα πολιτικώς ευαίσθητα θέματα, όπως οι επιδόσεις και το νέο μοντέλο υλοποίησης, οι έλεγχοι προϋποθέσεων και οι κυρώσεις και το γεωργικό αποθεματικό.
8. Στη συνάντηση της Ειδικής Επιτροπής Γεωργίας (ΕΕΓ) στις 8 Μαρτίου, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την άποψή τους για τρία συγκεκριμένα ζητήματα. Με βάση τις συζητήσεις στην ΕΕΓ και με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων στις διοργανικές διαπραγματεύσεις, η Προεδρία υπέβαλε ορισμένες προτάσεις με σκοπό να τεθεί μια βάση για πρόοδο προς μια συνολική συμβιβαστική δέσμη. Στο Συμβούλιο, και λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω επεξηγήσεις, οι υπουργοί καλούνται να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις προτάσεις της Προεδρίας, ώστε να διευκολυνθεί ο καθορισμός των θέσεων που θα ληφθούν κατά τη συνέχεια των διαπραγματεύσεων για τον οριζόντιο κανονισμό:
 - Την συμβιβαστική πρόταση του ΕΚ (άρθρο 96), οι οποία θα υποχρέωνε τους δικαιούχους των Ταμείων να παρέχουν όλες τις απαραίτητες για την ταυτοποίησή τους πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ομάδας στην οποία ανήκουν.² Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποχρέωση παροχής πληροφοριών θα βαρύνει κυρίως τους δικαιούχους, με περιορισμένο διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη, η Προεδρία προτείνει να τηρηθεί θετική στάση έναντι της πρόσφατης συμβιβαστικής πρότασης του ΕΚ.

² Βλ. έγγρ. 6704/21 για αναλυτική επεξήγηση της συμβιβαστικής πρότασης του Κοινοβουλίου.

- Την πρόταση της Επιτροπής (άρθρο 57), που θα καθιστούσε υποχρεωτική τη χρήση του συστήματος ARACHNE ως ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων για την επαλήθευση, την καταγραφή και την αποθήκευση πληροφοριών σχετικά με τους οργανισμούς ή τα φυσικά πρόσωπα που τελικά λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ.³ Η χρήση ενός κοινού, ενιαίου εργαλείου εξόρυξης δεδομένων θα επέτρεπε μεν τη διαλειτουργικότητα και τη συγκρισιμότητα των δεδομένων και, κατά συνέπεια, θα στήριζε την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, αλλά λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται περισσότερος χρόνος για τη δοκιμή του εργαλείου στο συγκεκριμένο πλαίσιο της ΚΓΠ, η Προεδρία προτείνει, σε πρώτη φάση, η χρήση του εν λόγω εργαλείου να είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου.
- Τα ζητήματα που σχετίζονται με την προσπάθεια ελέγχου μέσω προϋποθέσεων από τα κράτη μέλη (άρθρα 84 - 87) και τις παραχωρήσεις που το Κοινοβούλιο αναμένει από το Συμβούλιο όσον αφορά το δείγμα ελέγχου, το ποσό για το οποίο δεν θα επιβάλλεται καμία κύρωση, τον εκούσιο χαρακτήρα της μη συμμόρφωσης, και το ποσοστό/-ά που θα πρέπει να εφαρμοστεί/-ούν στις μειώσεις. Όσον αφορά τα εν λόγω αιτήματα του ΕΚ, η Προεδρία προτείνει: να επιμείνουμε στο 1% των δικαιούχων για το δείγμα ελέγχου, όπως προτείνεται από την Επιτροπή (άρθρο 84 παράγραφος 3)· να αποδεχτούμε το ποσό των 100 EUR, όπως είχε αρχικά προταθεί από την Επιτροπή (άρθρο 85 παράγραφος 2)· να αποδεχτούμε το άρθρο 86 παράγραφος 1, όπως είχε αρχικά προταθεί από την Επιτροπή και να διαγραφούν οι λέξεις «if Member States so decide» (εφόσον έτσι αποφασίσουν τα κράτη μέλη)· και να αποδεχτούμε το άρθρο 86 παράγραφος 2 όπως είχε αρχικά προταθεί από την Επιτροπή, δηλαδή «μείωση κατά γενικό κανόνα στο 3%».

³ Για αναλυτική επεξήγηση της πρότασης της Επιτροπής, βλ. έγγρ. 6704/21 και WK 12512/2020. Τα σχόλια των κρατών μελών επί της πρότασης της Επιτροπής παρατίθενται στα WK 10645/2020 ADD 1-17.